

Flash eNews

Slovenské vydanie
N° 292 - Apríl 2026

www.eaap.org

EAAP

European Federation
of Animal Science

ÚVODNÍK.....	2
Novinky z EAAP	3
Profil osobnosti EAAP	4
Veda a inovácie	4
Novinky z EÚ.....	7
Pracovné ponuky	7
Publikácie.....	7
Animal Science Podcast.....	8
Ďalšie novinky.....	8
Konferencie a workshopy.....	10

ÚVODNÍK

PREDSLOV GENERÁLNEHO TAJOMNÍKA

Proteínová šachovnica: geopolitika a budúcnosť výživy

Súčasný problémy na trhu s ropou často prekrývajú vývoj na iných trhoch, ktoré sú pre globálnu stabilitu rovnako dôležité, napríklad v oblasti živočíšnej produkcie. Svet smerujúci k roku 2050 mení chov hospodárskych zvierat z bežnej poľnohospodárskej činnosti na komplexný geopolitický priestor, v ktorom sa rozhoduje o rozložení moci medzi krajinami. V centre tejto situácie stojí živočíšna bielkovina, často označovaná ako mäkké zlato 21. storočia. Existuje priama väzba medzi pestovaním kukurice a sóje a potravinami na našich stoloch. Mäso je výsledkom premeny týchto rastlinných zdrojov. To znamená, že ten, kto kontroluje kľúčové vstupy ako sóju, kukuricu alebo genetické zdroje, má zásadný vplyv aj na samotnú produkciu. Prakticky tým získava možnosť ovplyvňovať produkciu živočíšnych produktov aj v iných častiach sveta. Brazília a širší región Latinskej

Ameriky dnes predstavujú hlavné globálne centrum produkcie bielkovín a zohrávajú významnú úlohu na svetových trhoch. Brazília s produkciou približne 152 miliónov ton sóje patrí medzi najväčších exportérov, pričom hneď za ňou nasledujú Spojené štáty. Hlavné obchodné toky smerujú do Ázie. Samotná Čína odoberá viac ako 65 percent brazílskej sóje a podieľa sa približne 60 percentami na svetovom importe, čo z tohto toku robí strategickú otázku. Čína zároveň výrazne investuje do logistickej infraštruktúry, aby skrátila prepravné časy. Popritom vznikajú aj nové finančné usporiadania, napríklad obchodovanie v lokálnych menách medzi Brazíliou a Čínou, ktoré postupne znižujú závislosť od amerického dolára a prispievajú k väčšej stabilite systému. Rastúci dopyt po kvalitnejších potravinách však prináša aj negatívne dôsledky. Jedným z nich je získavanie pôdy v Afrike a juhovýchodnej Ázii na úkor miestnych komún, pričom táto pôda sa využíva najmä na produkciu exportovaných monokultúr. Do budúcnosti bude rozhodujúca technologická transformácia založená na poznatkoch živočíšnych vied. Cieľom bude nájsť rovnováhu medzi potrebami zvierat, životným prostredím a spoločnosťou tak, aby bolo možné zabezpečiť výživu pre približne desať miliárd ľudí v roku 2050. Len zodpovedný prístup k týmto zmenám zabezpečí, že bielkoviny zostanú dostupným zdrojom pre všetkých a nestanú sa nástrojom geopolitického tlaku.

Andrea Rosati

Novinky z EAAP

Giuseppe Bee získal prestížne ocenenie Leroy Award 2026

EAAP s potešením oznamuje, že držiteľom ocenenia Leroy Award za rok 2026 sa stal Giuseppe Bee, popredný výskumník pôsobiaci v inštitúcii Agroscope vo Švajčiarsku. Toto ocenenie predstavuje najvyššie uznanie udeľované EAAP a je určené vedcom, ktorí významne prispeli k rozvoju živočíšnych vied v Európe počas svojej vedeckej kariéry. Giuseppe Bee patrí medzi popredné osobnosti v oblasti výživy neprežúvavcov, najmä ošípaných, a kvality mäsa. Jeho výskum je medzinárodne uznávaný najmä pre inovatívny prístup k štúdiu vzťahov medzi výživou, svalovým metabolizmom a kvalitou finálneho produktu. V rámci Agroscope, ktoré je centrom Švajčiarskej konfederácie pre poľnohospodársky výskum, viedol viaceré projekty zamerané na pochopenie týchto komplexných interakcií. Ocenenie zároveň vyzdvihuje jeho dlhodobú angažovanosť v rámci EAAP. Aktívne sa podieľal na činnosti vedeckých komisií a významnou mierou prispel aj k výchove mladej generácie vedcov. Jeho pôsobenie zanechalo výraznú stopu v medzinárodnej vedeckej komunite.

Ocenenie bude oficiálne odovzdané počas plenárneho zasadnutia nadchádzajúceho výročného stretnutia EAAP, kde Giuseppe Bee vystúpi s pozvanou prednáškou. Srdečne blahoželáme k tomuto zaslúženému oceneniu.

Program dostupný: Veda a inovácie v Miláne zamerané na krmné aditíva

[Program 1. ročníka Akadémie krmných aditív](#) je už dostupný. Podujatie sa uskutoční vo forme odborného workshopu v talianskom Miláne 7. a 8. mája 2026 a prinesie stretnutie popredných výskumníkov, odborníkov z praxe aj zástupcov priemyslu. Hlavnou témou budú najnovšie poznatky v oblasti krmných aditív. Podujatie ponúka jedinečnú príležitosť vypočuť si prednášky medzinárodne uznávaných vedcov a diskutovať priamo s odborníkmi, ktorí formujú budúcnosť výživy zvierat a udržateľného krmenia. Zvýhodnená registrácia je otvorená do 15. apríla. Viac informácií a registráciu nájdete na [webovej stránke workshopu](#).

Zvýhodnená registrácia na Spoločnú konferenciu o horských pasienkoch a chove dobytka

Registrácia na Spoločnú konferenciu o horských pasienkoch a chove dobytka, ktorá sa uskutoční v Landquarte vo Švajčiarsku, je stále otvorená. Podujatie sa bude konať v historickej zrekonštruovanej budove Plantahof, obklopenej scenériou východných švajčiarskych Álp. Termín zvýhodnenej registrácie je do 20. apríla, preto neváhajte a využite túto príležitosť. Účastníci sa môžu tešiť na zaujímavé odborné prezentácie, spoločenský program aj exkurziu v atraktívnom horskom prostredí. Tematicky bude konferencia pokrývať široké spektrum oblastí, od chovu a manažmentu zvierat prispôbelených miestnym podmienkam, cez súvislosti s klimatickou zmenou, až po kvalitu produktov a ekonomiku živočíšnej výroby. Viac informácií nájdete na [oficiálnej webovej stránke podujatia](#).

Built by Bis-Chelation.

ONLY MINTREX® BIS-CHELATED TRACE MINERALS DELIVER THE PROACTIVE ABSORPTION YOU NEED TO MAXIMIZE NUTRITION.

Bis-Chelated Trace Minerals
MINTREX®
a NOVUS product

novusint.com/dairyminerals

© NOVUS and MINTREX are trademarks of Novus International, Inc., and are registered in the United States and other countries.
©2025 Novus International, Inc. All rights reserved.

Profil osobnosti EAAP

Edouard Coudert

Edouard Coudert má viac ako desaťročné skúsenosti v oblasti výživy zvierat, fyziológie a vedeckého výskumu. Počas svojej kariéry získal rozsiahle skúsenosti v riadení projektov spájajúcich vedu, priemysel a prax. V súčasnosti pôsobí ako vedúci výskumu a vývoja v oblasti výživy zvierat v spoločnosti CMI Roullier, kde zodpovedá za strategický rozvoj a implementáciu nových riešení pre neprežúvavcov a prežúvavce. Jeho práca sa zameriava na vývoj inovatívnych bioaktívnych látok, od základného výskumu až po vývoj produktov a vedecké overovanie ich účinnosti a prínosov. Vyniká schopnosťou preniesť komplexné vedecké poznatky do prakticky využiteľných riešení pre krmný sektor a prepájať

inovácie s reálnymi potrebami trhu. Vo svojej pozícii vedie tímy odborníkov z rôznych oblastí a podporuje spoluprácu aj inovatívne myslenie. Predtým pôsobil ako projektový manažér, kde koordinoval výskumno-vývojové aktivity v oblasti výživy hydiny a ošípaných. Spolupracoval pritom s produktovými a marketingovými tímami pri rozvoji existujúcich riešení aj pri príprave nových produktov. [Celý profil si môžete prečítať tu.](#)

Veda a inovácie

Úloha vedeckých konferencií a časopisov pri podpore rovnosti a inklúzie v živočíšnych vedách

Samotné zvyšovanie počtu členov z rôznych prostredí vo vedeckých spoločnostiach nestačí. Kvantitatívny prístup automaticky nezaručuje skutočnú inklúziu, najmä pokiaľ ide o zastúpenie vo vedúcich pozíciách či v publikačnej činnosti. Preto je nevyhnutné podporovať reálnu a funkčnú inklúziu na všetkých úrovniach organizácie. Zároveň je dôležité, aby princípy diverzity, rovnosti a inklúzie boli súčasťou hlavných nástrojov šírenia vedeckých poznatkov, teda publikácií a odborných prezentácií. Ich systematické začlenenie do všetkých fáz vedeckej práce pomáha vytvárať prostredie, ktoré formuje novú generáciu lídrov a zároveň ukazuje konkrétny prínos týchto prístupov a tiež zdôrazňuje význam kultúrnej inteligencie. Vedci v oblasti živočíšnych vied často pracujú v interdisciplinárnom a medzinárodnom prostredí, a práve schopnosť efektívne fungovať v rôznych kultúrnych kontextoch môže významne prispieť k budovaniu

inkluzívneho prostredia a posilneniu princípov diverzity, rovnosti a inklúzie v tomto odbore. Celý článok si môžete prečítať v [časopise Animal Frontiers](#).

Vnútoraná hedonická hodnota, komplexita prostredia a možnosti aktívneho konania ako základné charakteristiky prostredia priaznivého pre velfér zvierat

Pohľad na velfér zvierat sa postupne mení. Už nejde len o to, aby zvieratá netrpeli, ale čoraz väčší dôraz sa kladie aj na prítomnosť pozitívnych podnetov a skúseností. Velfér tak môžeme chápať ako kontinuum od nepriaznivých podmienok spojených so stresom a diskomfortom až po podmienky, ktoré umožňujú pozitívne prežívanie. Dôležitú úlohu zohráva samotná hedonická hodnota prostredia, teda jednoducho povedané, jeho príjemnosť. Sama o sebe však nestačí. Prostredie môže byť síce príjemné, ale zároveň jednotvárne, čo vedie k núde. Naopak, komplexnejšie prostredie podporuje aktivitu zvieratá. Kľúčová je aj možnosť zvieratá konať a ovplyvňovať svoje okolie. Prostredie, ktoré obmedzuje správanie alebo znižuje jeho efektívnosť, môže vyvolávať frustráciu či apatiu. Naopak, podmienky, ktoré umožňujú voľbu, kontrolu a riešenie problémov, posilňujú aktívnu úlohu zvieratá. Autori v článku zdôrazňujú, že velfér je výsledkom rovnováhy medzi príjemnosťou prostredia, jeho komplexitou a možnosťami správania. Tieto faktory však nemožno maximalizovať bezhlavo. Prílišná stimulácia alebo nadmerná komplexita môžu zvieratá preťažovať a trvalo vysoká úroveň pozitívnych podnetov môže strácať účinok. Optimálne podmienky sa navyše líšia podľa druhu, veku aj individuálnych fyziologických a behaviorálnych vlastností. Celý článok si môžete prečítať [v časopise Animal](#).

Celogenómová analýza selekčných signálov súvisiacich s odolnosťou voči tepelnému stresu u kury domácej

Po domestikácii sa kura domáca rozšírila do rôznych častí sveta a postupne sa prispôbovala miestnym podmienkam prostredníctvom prírodnej aj zámernej selekcie, čo viedlo k vysokej genetickej diverzite. Táto štúdia sa zameriava na jej využitie pri lepšom pochopení adaptácie na environmentálne faktory, najmä na tepelný stres.

Autori pracovali s genomickými dátami z Konzorcia pre genomickú diverzitu kurčiat a analyzovali pôvodné populácie kury domácej z Afganistanu, Číny, Indonézie, Iránu a Pakistanu, ktoré porovnávali s plemenom White Leghorn. Na identifikáciu selekčných signálov použili viacero štatistických prístupov, konkrétne odhad F_{ST} , analýzu diverzity na úrovni nukleotidov, Tajima D a analýzu dĺžky homozygotných úsekov. Identifikovaných bolo 14 génov spojených s adaptáciou na vysokú teplotu, pričom mnohé z nich súvisia s kalciovou signalizáciou, vnímaním teploty a neurovývinovou plasticitou. Výsledky ukazujú, ako selekcia vplývala na rozdiely medzi populáciami kury domácej a prinášajú cenné poznatky o genetických mechanizmoch adaptácie na environmentálne faktory. Celý článok si môžete prečítať v [časopise Nature](#).

Udržateľný chov ošípaných so znížením environmentálnych dopadov prostredníctvom pestovateľských systémov a manažmentu maštalného hnoja

Prehľadová štúdia sumarizuje súčasné poznatky o hodnotení životného cyklu produkcie ošípaných so zameraním na manažment živín, obmedzovanie emisií oxidu dusného (N_2O) a stratégie spracovania maštalného hnoja s cieľom zvýšiť udržateľnosť. Hoci ošípané nepatria medzi hlavné zdroje emisií skleníkových plynov v poľnohospodárstve, ich environmentálny dopad je významný, najmä v súvislosti s produkciou krmív a nakladaním s hnojom. Štúdia poukazuje na to, že integrovaný manažment živín, založený na presnej aplikácii dusíka, fosforu a draslíka spolu s opätovným využívaním maštalného hnoja, môže znižovať straty živín, podporovať sekvestráciu organického uhlíka v pôde a obmedzovať emisie oxidu dusného. Inovatívne technológie spracovania maštalného hnoja, ako kompostovanie, anaeróbna digestia či produkcia biouhľia, prinášajú ďalšie prínosy vrátane recyklácie živín a výroby obnoviteľnej energie. Začlenenie týchto prístupov do regeneratívnych poľnohospodárskych systémov, napríklad prostredníctvom minimalizácie obrábania pôdy, pestovania medziplodín alebo princípov cirkulárnej bioekonomiky, prispieva k zlepšeniu kvality pôdy, znižovaniu emisií a celkovej odolnosti systému. Celkovo je kombinácia efektívneho manažmentu živín a pokročilých spôsobov spracovania maštalného hnoja kľúčová pre zvýšenie udržateľnosti produkcie ošípaných. Celý článok si môžete prečítať v [časopise Journal of Animal Science](#).

Novinky z EÚ

1 077 fariem v 12 krajinách ako základ rozsiahleho celoeurópskeho prieskumu projektu CoCo

Čo všetko je potrebné na pochopenie toho, ako farmári v Európe žijú v kontakte s vlkami, medvedmi a rosomákmi? V projekte CoCo to začína dotazníkom, respektíve približne tisícovou dotazníkov zozbieraných z fariem v 12 krajinách a 30 regiónoch. Samotný zber údajov bol náročný, no ešte väčšou výzvou sa ukázalo spracovanie takto rozsiahleho súboru dát do podoby vhodnej na analýzu. O priebehu tohto procesu hovorili výskumníci Ana Grau Valenciano a Eduardo Torres Martínez z výskumného centra CITA v Španielsku. Terénni pracovníci zaznamenávali odpovede farmárov počas osobných rozhovorov, ktoré trvali 1 až 3 hodiny, najskôr v papierovej forme. Následne boli tieto údaje prepísané do štandardizovaných tabuliek a uložené na zdieľané úložisko. Hoci jednotná štruktúra dát mala zabezpečiť konzistentnosť odpovedí, v praxi dataset zahŕňajúci viac ako tucet krajín, rôzne jazyky, vyše 40 anketárov a viac ako 1 000 farmárov priniesol množstvo nečakaných výziev. Celú tlačovú správu si môžete prečítať [tu](#).

CoCo

“Finding and correcting recording mistakes is essential to ensure that the final analysis is rigorous and reliable.”

EDUARDO TORRES MARTÍNEZ
RESEARCHER, CITA ARAGÓN

Pracovné ponuky

Tri pracovné pozície na Univerzite Murdoch v Perth, Austrália

[Univerzita Murdoch](#) ponúka tieto pracovné pozície v oblasti živočíšnych vied:

- [odborný asistent v odbore živočíšnych vied](#)
- [docent v odbore živočíšnych vied](#)
- [profesor v odbore živočíšnych vied](#)

Prihlášky je možné podávať do 24. apríla 2026. Viac informácií nájdete [tu](#).

Doktorandská pozícia na INRAE vo Francúzsku

INRAE hľadá doktoranda na výskum environmentálneho a ekonomického hodnotenia systémov ekologického chovu hydiny. Podmienkou je ukončené inžinierske alebo magisterské štúdium so zameraním na živočíšnu výrobu. Prihlášky je možné podávať do 27. apríla 2026. Viac informácií nájdete v [oznámení o pracovnej pozícii](#).

Publikácie

Francúzska Akadémia Poľnohospodárstva

[Môže byť intenzívna živočíšna výroba vo Francúzsku udržateľná?](#) Počet chovateľov hospodárskych zvierat vo Francúzsku naďalej klesá a ich činnosť čelí rastúcej spoločenskej aj environmentálnej kritike. Zároveň však spotreba mäsa neklesá tak rýchlo ako jeho produkcia. Správa Francúzskej Akadémie Poľnohospodárstva sa preto zaoberá otázkou budúcnosti intenzívnej živočíšnej výroby. Správa je dostupná aj vo [francúzskom](#) a [španielskom](#) jazyku.

Animal Science Podcast

Podcast Hlas európskych chovateľov hospodárskych zvierat: [„Smerom k holistickej agroekológii: spojenie tradície a technológie v záujme ochrany pôdy“](#), hosť Dr Klemen Potocnik.

Ďalšie novinky

Výzva na získanie statusu referenčného centra FAO pre výživu zvierat a krmivá

FAO hľadá vhodné inštitúcie, ktoré majú záujem stať sa referenčnými centrami pre výživu zvierat a krmivá a podporovať FAO a jej členské krajiny pri realizácii programových aktivít v tejto oblasti. Referenčné centrá FAO sú inštitúcie poverené generálnym riaditeľom FAO poskytovaním nezávislého technického a vedeckého poradenstva v oblastiach spadajúcich do mandátu FAO. Máte záujem? Viac informácií nájdete vo [výzve](#) alebo nás kontaktujte na NSA-Reference-Centre@fao.org

Biopolymér chrániaci probiotiká a podporujúci zdravie čriev hospodárskych zvierat

Tím vedcov z [Novosibirskej štátnej technickej univerzity \(NSTU\)](#) v Rusku vyvinul nový biopolymérový systém, ktorý výrazne zvyšuje účinnosť probiotík používaných v krmivách. Podľa autorov materiál nielen chráni prospešné baktérie počas prechodu tráviacim traktom, ale zároveň podporuje ich rast v čreve. Celý článok si môžete prečítať na portáli [Svet Hydiny](#).

Tepelný stres ako skrytý faktor ovplyvňujúci prasnice a ich prasiatka

Tepelný stres patrí medzi bežné, no zároveň výrazne problematické faktory v chove ošípaných. So zvyšujúcou sa teplotou klesá príjem krmiva, zvyšuje sa fyziologická záťaž a negatívne môže byť ovplyvnená úžitkovosť prasníc aj vývoj prasiatok. Ak sa plody vyvíjajú v podmienkach tepelného stresu počas gravidity, môže dôjsť k javu označovanému ako *in utero* tepelný stres (IUHS). Prasiatka vystavené tomuto stresu sa často rodia s nižšou hmotnosťou, môžu mať oslabenú imunitu a v neskoršom veku vykazujú vyššiu citlivosť na stres. Celý článok si môžete prečítať na portáli [Pokrok v chove ošípaných](#).

Konferencie a workshopy

EAAP vás žiada, aby ste si skontrolovali platnosť termínov všetkých podujatí uverejnených nižšie a v kalendári na webstránke, a to z dôvodu stavu sanitárnej núdze, ktorú svet v súčasnosti rieši.

EAAP konferencie a webináre

Podujatie	Dátum	Miesto	Informácia
EAAP-ASAS Chov zvierat a životné prostredie: emisie a riešenia	19. – 21. apríl 2026	Azorské ostrovy, Portugalsko	Webstránka
1. ročník Akadémie kŕmnych aditív	7. -8. máj 2026	Miláno, Taliansko	Webstránka
4. Regionálne zasadnutie EAAP pre Stredomorskú oblasť	20. – 22. máj 2026	Sassari, Taliansko	Webstránka
Spoločná konferencia o horských pasienkoch a chove dobytka	15. – 17. jún 2026	Plantahof, Landquart, Švajčiarsko	Webstránka
2. Workshop umelej inteligencie pre živočíšnu výrobu	29. – 30. jún 2026	Ghent, Belgicko	Webstránka
77. Výročné zasadnutie EAAP	7. – 11 septembra 2026	Hamburg, Nemecko	Webstránka

Ďalšie konferencie a workshopy

Podujatie	Dátum	Miesto	Informácia
2. Medzinárodné vedecké stretnutie o kolostre 2026	20. – 22. máj 2026	Guelph, Ontario, Kanada	Webstránka
ADSA Výročné zasadnutie 2026	21. – 24- jún 2026	Milwaukee, Wisconsin, USA	Webstránka

Viac konferencií a seminárov nájdete na [webstránke EAAP](#).

„V otázkach vedy nemá autorita tisícov väčšiu hodnotu než skromné uvažovanie jedného človeka.“ (Galileo Galilei)

Tento dokument je slovenským prekladom "Flash e-News", originálneho EAAP newsletter-a. Preklad slúži na informačné účely, v zmysle cieľov uvedených v štatúte EAAP. Nenahrádza oficiálny dokument "the EAAP Newsletter"; originálna verzia je jedinou definitívnou a oficiálnou, za ktorú zodpovedá EAAP – The European Federation of Animal Science (Európska federácia pre živočíšne vedy).

Tieto zaujímavé informácie o aktivitách Európskej vedeckej komunity v oblasti živočíšnej výroby predstavujú popredné vedecko-výskumné inštitúcie v Európe a takisto informujú o vývoji v priemysle spojenom so zootecnickou vedou a živočíšnou výrobou. Slovenská verzia "Flash e-News" je zasielaná zástupcom slovenskej zootecnickej vedy a priemyslu. V prípade záujmu je možné v časopise publikovať aj vaše príspevky. Prosím zašlite informácie, novinky, text, fotky a logo na adresu: adrian.halvonik@uniag.sk

Slovenská redakcia: Adrián Halvoník, Nina Moravčíková, Radovan Kasarda

Oprava e-mailovej adresy: v prípade, že sa bude meniť vaša e-mailová adresa, prosím, zašlite novú adresu, tak aby sme vám mohli aj naďalej posilať časopis. Ak si prajete aby bolo EAAP Info zasielané aj iným čitateľom na Slovensku, prosím odporučte im, aby nás kontaktovali mailom na: radovan.kasarda@uniag.sk

Stať sa členom EAAP je jednoduché!

Staňte sa individuálnym členom EAAP a získajte mnoho výhod! Individuálne členstvo je pre obyvateľov krajín, ktoré sú členmi EAAP, bezplatné. Zaregistrovať sa môžete [tu!](#)

Príležitosti na propagáciu vašej spoločnosti prostredníctvom časopisu EAAP v roku 2026!!

V súčasnosti sa anglická verzia časopisu dostáva k takmer 6700 vedcom zaoberajúcim sa výskumom zvierat a môže sa pochváliť priemerným počtom overených čitateľov v rozmedzí od 2200 do 2500 na jedno vydanie. EAAP poskytuje priemyselným odvetviám skvelú príležitosť na zviditeľnenie a vytvorenie širšej siete!

[Viac informácií o konkrétnych možnostiach nájdete tu.](#)

Pre viac informácií navštívte našu webstránku:

www.eaap.org

Vyhlasenie: za túto publikáciu nesú výhradnú zodpovednosť autori. Európska komisia a Výkonná agentúra pre výskum nenesú zodpovednosť za akékoľvek použitie informácií, ktoré sú v nej obsiahnuté.